

Mateřská škola Borek

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Ať je nám tu spolu hezky“

**Základní škola a Mateřská škola Borek
U Školky 195, 373 67 Borek**

Program zpracovali: ved. učitelka a kolektiv mateřské školy
Program byl projednán na pedagogické radě dne: 28.8. 2019

Č.J.: 27/2019

Obsah dokumentu

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Podmínky pro vzdělávání
 - 3.1. Věcné podmínky
 - 3.2. Životospráva
 - 3.3. Psychosociální podmínky
 - 3.3.1 *Vzdělávání dětí od 2 let*
 - 3.3.2 *Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami*
 - 3.3.3 *Nadané a talentované děti*
 - 3.4. Organizace chodu
 - 3.5. Řízení mateřské školy
 - 3.6. Personální zajištění
 - 3.7. Spoluúčast rodičů
 - 3.8. Spolupráce s ostatními organizacemi
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém

1. Identifikační údaje

Název organizace:	Základní škola a Mateřská škola Borek
Zřizovatel:	Obec Borek
Adresa:	U Školky 195, 373 67 Borek
Vedoucí učitelka MŠ:	
Zástupce ved. učitelky:	
Telefon:	387 225 997, 720 959 515
Školní jídelna:	387 220 870
Webové stránky školy:	www.zsborek.cz
E-mail:	skolka@zsborek.cz

2. Charakteristika školy

Naše mateřská škola je nedílnou součástí základní školy Borek. Tvoří ji čtyři pavilóny, z nichž dva jsou přízemní a dva patrové. V přízemí každého pavilónu je jedna třída mateřské školy (I. třída Berušky, II. třída Motýlci a III. třída Koťátka) a školní jídelna a v patře jsou třídy základní školy. Celý komplex světle zelených budov stojí na konci obce, je v bezprostřední blízkosti lesa a krásně zapadá do okolní přírody.

Prostory mateřské školy prošly v roce 2009 nákladnou rekonstrukcí, všechny třídy jsou vymalovány veselými barvami, vybaveny moderním a barevným nábytkem a novými podlahovými krytinami.

Každá třída je rozdělena na dvě části, hernu a třídu. Ve třídě je nábytek s policemi, kde jsou uloženy hry a didaktické pomůcky, stolečky a židličky a na zemi odolná podlahová krytina. V herně s kobercem je velká vestavěná skříň, ve které mají děti uložená lehátka na spaní (protože herna slouží i jako ložnice), hračky a pomůcky pro hru. Je zde také kuchyňský koutek, kadeřnictví, obchod a klavír nebo klávesy. Díky velkým oknům a orientaci na jih jsou třídy neustále plné světla a slunce. Ke každé třídě ještě patří kuchyňka, sklad pomůcek, moderní hygienické zařízení a šatna se speciálně upraveným nábytkem a prostorem pro své osobní věci pro každé dítě. V šatnách jsou velké nástěnky, na kterých rodiče najdou informace o akcích MŠ, změnách a kde jsou pravidelně vystavovány práce dětí.

V I. třídě je kancelář, kde jsou uloženy knihy a materiály pro výuku a práci s dětmi. Ve II. třídě je kancelář vedoucí učitelky.

Máme dobře vybavenou dětskou a učitelskou knihovnu, které pravidelně doplňujeme. Dbáme také na dostatečnou zásobu výtvarného a pracovního materiálu. Děti jsou naučené, že si mohou vybrat výtvarnou i pracovní činnost kdykoli podle svého přání. Ve třídách je i dostatek tělocvičného nářadí a náčiní. Vzhledem k menším prostorovým možnostem jsme uvítali možnost 1 x týdně navštěvovat tělocvičnu v sále Obecního úřadu a především hojně využíváme přírodní podmínky, které nám nabízí blízký les a nově vybudovaný sportovní areál.

Nedílnou součástí MŠ je školní zahrada, která je vybavena dřevěnými prvky z přírodně rostlého akátového dřeva.

Zahrada je nově osázená zelení, která prozatím bohužel neposkytuje dostatek stínu.

Naší každodenní snahou je vytvořit školku, která je místem šťastného dětství a kde se všichni cítí dobře a bezpečně.

3. Podmínky pro vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

- Všechny třídy mateřské školy mají dostatečně prostornou třídu a hernu, která slouží také jako ložnice, sociální zařízení, šatnu, kabinet na učební pomůcky a kuchyňku na výdej jídla.
- Zaměstnanci školy mají své zázemí v podobě šaten a sociálního zařízení. Sociální zařízení v 1. třídě je v havarijním stavu.
- Dětský nábytek, hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetického vzhledu. Veškeré zařízení je zcela nové, kromě kuchyňek a sociálního zařízení pro učitelky v I. a III. třídě.
- Vybavení pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku a je pravidelně doplňováno a obměňováno.
- Hračky jsou umístěny tak, aby si je mohly děti samostatně brát a aby na ně viděly.
- Děti se samy podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, které je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné a mohly si je prohlédnout i rodiče.
- Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje školní zahrada, která je vybavena herními prvky z přírodně rostlého akátového dřeva.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Záměr:

- doplňovat pomůcky:
 - pro rozvíjení pohybové dovednosti
 - pro smyslové vnímání
 - pro podněcování dětí k vlastnímu objevování a experimentování
- doplnit zahradu o další herní prvky
- zastínění zahrady
- vytvořit zabezpečovací systém školy

3.2. Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava podle příslušných předpisů.
- Do jídelníčku jsou zařazovány nové receptury řídicí se zásadami zdravé výživy.
- V mateřské škole je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne.

- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány 3. hodinové intervaly.
- Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno nejprve ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.
- Samy si rozhodnou, kolik jídla sní a jestli si jídlo přidají.
- Děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování.
- Dětem je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizované činnosti v průběhu dne přizpůsobit potřebám dítěte.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku.
- Pro optimální tělesnou pohodu zajišťujeme dětem po obědě relaxaci a klid. Nejstarší děti nemusejí spát, ale pouze chvíli odpočívat na lehátku, potom je pro ně připraven náhradní program. Pro menší děti je většinou spánek ještě nezbytnou potřebou. Do postele mohou mít hračku.

Zdravotní péče:

- Do mateřské školy jsou přijímány děti zdravé.
- Učitelka nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve vyjímečných případech po konzultaci s vedoucí učitelkou a dětským lékařem.
- Při náhlém onemocnění dětí či úrazu dítěte, učitelka zajistí potřebnou péči a okamžitě informuje rodiče.

Záměr:

- Vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.
- Ve spolupráci se ŠJ pracovat na pestrosti skladby jídelníčku (strava s větším obsahem vlákniny, menším obsahem cukru...)
- Poskytovat dětem dostatek prostoru pro pobyt venku.
- Vytvářet preventivní opatření týkající se úrazů, dopravní výchovy, protidrogové prevence, prevence patologických jevů

3.3. Psychosociální podmínky

- Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně.
- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace. Před nástupem do MŠ má rodič možnost využít návštěvních dnů, kdy se dítě v jeho přítomnosti postupně adaptuje na nové prostředí.
- Nikdo není zvýhodňován ani neznevýhodněn, všechny děti mají stejná práva a povinnosti.
- V dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu.

- Nepoužíváme negativní komentáře a podporujeme děti v samostatných pokusech, dostatečně chválíme a pozitivně hodnotíme.
- Respektujeme potřeby dětí a pomáháme je uspokojovat.
- Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolních dětí a jejich potřebám. Je naším zájmem, aby byla dětem tematicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná a dítěti potřebná.
- Na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch.
- S dětmi nemanipulujeme a organizování dětí omezujeme na nezbytně nutné činnosti.
- Snažíme se, aby se dětem dostávalo jasných a srozumitelných pokynů.
- Usilujeme o to, aby třída byla pro děti kamarádkým prostředím, v němž jsou dodržovány řády a pravidla.

Záměr:

- Vytvářet podmínky pro vzájemná setkání s rodiči.
- Vytvářet pozitivní klima školy.
- Vést děti k osvojování základních pravidel chování, elementárních lidských hodnot a mezilidských vztahů.

3.3.1 Vzdělávání dětí od 2 let věku

U nejmenších dětí se v jejich prvních dnech a týdnech docházení do mateřské školy staráme především o jejich adaptaci na nové prostředí a pomáháme jim navazovat první vztahy vrstevníky. Děti nezatěžujeme náročnými úkoly, ale dáváme jim čas na prohlédnutí třídy, herny, hraček, zahrady, seznámení se s učitelkami a denním programem. Postupně jsou děti, a to podle jejich individuálních možností, zapojovány do vzdělávacích činností, které rozvíjí jejich fyzické, psychické a sociální schopnosti.

- Základní činností dítěte v předškolním věku a hlavně malých 2 - 3 letých dětí je hra, a proto je v mateřské škole vymezeno této činnosti nejvíce času. Ke hře je nejvíce využíváno ráno, kdy je ještě nižší počet dětí a je možné se malým dětem věnovat individuálně až do příchodu celé třídy.
- Od vstupu do třídy si mohou děti hrát v koutcích námětové hry, u stolečků víceméně hrové činnosti řízené učitelkou, kdy jsou dětem zadávány jednoduché úkoly, jako je např. vkládání hříbků do mozaiky, navlékání korálek, třídění podle barev, velikosti, tvaru, trhání, mačkání apod. Je nutné zapojit a zaměstnat děti, které se straní ostatních a pomáhat jim začlenit se do kolektivu a společných her.
- Zpočátku je vhodné vypustit i ranní cvičení a zaměstnání. Tento proces by měl trvat tak dlouho, dokud nepřestanou všechny děti

plakat (minimálně 1 až 2 měsíce). Postupně přidáváme jednoduché, zejména samoobslužné činnosti v šatně, na toaletě, v umývárně. Krok za krokem rozšiřujeme znalosti a dovednosti v hudebních, výtvarných, tělovýchovných, rozumových a jazykových činnostech.

- Činnosti mají velmi krátký časový interval, jsou proloženy říkadly, pohybem, písněmi, tanečky, aby udržely pozornost dětí. Při práci s dětmi používáme co nejvíce loutky a vhodné motivace zvířátky, hračkou.

3.3.2 Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplňování přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou učitelek je, stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají, vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají všichni zaměstnanci mateřské školy na zřeteli, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky zahrnují do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ (Školská pedagogická zařízení) po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto se snažme vytvářet podmínky pro pozitivní přijetí všech dětí. Docílujeme toho tak, že navazujeme úzkou spolupráci s rodiči dětí, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitelka s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení. Základními podmínkami pro integraci dětí jsou:

- na straně dětí – schopnost docházky do dětského kolektivu a nezraňujícího pobytu v MŠ

- na straně rodiny – aktivní spolupráce s vedením MŠ a učitelkami, dodávání podkladů od SPC, PPP, lékaře apod., dietní stravy, podávání léků apod.
- na straně MŠ – prostory a prostředí, schopnost pedagogů vést integrované dítě, odpovídající personální zajištění – např. asistent pedagoga
- na straně vnějších odborníků (SPC, PPP, lékař,..) – poskytování informací a metodiky práce, spolupráce při vytváření individuálního vzdělávacího plánu pro dítě, kontroly, případně zapůjčení pomůcek.

3.3.3 Nadané a talentované děti

- Tyto děti jsou vzdělávány společně s ostatními. Respektujeme jejich nadání, proto jim cíleně nabízíme náročnější stimulace pro rozvoj v talentované oblasti. V MŠ děti trvale pozorujeme, všímáme si, co je zajímavé, poskytujeme jim možnost seberealizace, dáváme jim prostor k uplatnění, snažíme se nepotlačovat jejich ambice a potřeby.
- Informujeme o jeho schopnostech rodiče a získáváme je k optimální podpoře a dalšímu vzdělávání tak, aby rozvoj dětí nebyl jednostranný ani brzděn.
- Jak nadané dítě objevujeme? Všímáme si, jak si dítě hraje, jak řeší určitou situaci, problém nebo úkol. Sledujeme, jak se dítě jeví ve skupině a jaká je úroveň jeho diskuze. Pozorujeme, na co se dítě konkrétně zaměřuje, co ho zajímá, co ho baví a u čeho nejdéle vydrží. Všímáme si, jaké úsilí dítě vydá při překonávání překážek. Uvědomujeme si, že schopnosti dítěte se mohou v průběhu času měnit - to záleží na změně podmínek, kamarádů, prostředí, motivace apod.
- Učitelky se snaží být nezávislymi a nezaopatřeny pozorovateli.
- Cílem snažení celého kolektivu pracovníků MŠ je radostné dětské prožívání dne a zároveň co nejkvalitnější vzdělávání dětí v rámci jejich konkrétních možností.

3.4. Organizace chodu

- Snažíme se o dostatečně pružný denní řád, který reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich zájem o činnosti, zaujatost a jejich aktuální potřeby.
- Dětem umožňujeme potřebné zázemí, klid, bezpečnost a soukromí.
- Usilujeme o vyváženost spontánních a řízených činností a snažíme se, aby děti měly dostatek prostoru a času pro spontánní hru. Rodiče mají možnost přivádět své děti do MŠ kdykoliv a podle svých potřeb (po vzájemné domluvě).

- Všichni zaměstnanci školy reagují na individuální potřeby dětí a snaží se pomáhat v jejich uspokojování.
- Dětem se plně věnují.
- Záměrem pedagoga je zatěžovat děti přiměřeně, v rámci jejich možností a umožnit dětem kdykoliv relaxovat.
- Nově příchozím dětem nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Do denního programu pravidelně zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Podněcujeme děti k vlastní aktivitě a experimentování a umožňujeme jim pracovat svým tempem.
- Při plánování denních činností vycházíme z projektu školy, s ohledem na vzdělávací potřeby dětí, jejich možnosti a zájem.
- Nepřekračujeme doporučené počty dětí ve třídách.

Záměr:

- Organizovat vzdělávání tak, aby bylo minimalizováno spojování dětí.
- Dávat dětem dostatek prostoru pro spontánní hru, aby jí mohly dostatečně dlouho rozvíjet, vracet se k ní a podle vlastní vůle dokončit.
- Nabízet dětem činnost (neorganizovat a nemanipulovat).

3.5. Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.
- Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí a kde je respektován jejich názor.
- Vedoucí učitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Všichni pedagogičtí pracovníci tvoří tým a zvou ke spolupráci rodiče.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou a pokud se vyskytnou výchovně vzdělávací problémy, tak i s příslušnými odborníky (Pedagogicko-psychologická poradna ...)
- Vedení školy dbá na vytváření prostředí vzájemné důvěry, otevřenosti a přátelství.
- Vedoucí učitelka preferuje týmovou práci a vzájemnou spolupráci.
- Organizační řád a vnitřní směrnice dávají jasná pravidla a kompetence všem zaměstnancům.
- Pochvalou a pozitivním hodnocením jsou zaměstnanci motivováni kvalitně vykonávat svou práci.

Záměr:

- Zlepšovat podmínky pro úspěšnou práci všech zaměstnanců tvorbou materiálních a psychosociálních podmínek.
- Zapojit všechny zaměstnance do evaluační činnosti a autoevaluace.

3.6. Personální zajištění

- V mateřské škole pracuje 6 plně kvalifikovaných učitelek a 2 provozní pracovnice.
- Pedagogové se dále vzdělávají a ke vzdělání se snaží přistupovat aktivně.
- Pracovní doba učitelek a jejich služby jsou zorganizovány tak, aby byla vždy zajištěna bezpečnost dětí a jejich optimální pedagogická péče.
- Spolupráce pedagogů funguje na základě společně vytvořených pravidel.
- Další vzdělávání pedagogů probíhá podle nabídky NIDV a ZVaS v Českých Budějovicích.

Záměr:

- Zkvalitnit výchovu a vzdělávání doplňování svého vzdělání samostudiem.
- Pečlivě vybírat z nabídky DVPP, sledovat účelnost a provázanost seminářů s evaluačními výsledky mateřské školy

3.7. Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat.

- Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě.
- Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost.
- Při každém kontaktu informujeme rodiče o problémech, ale hlavně o úspěších dítěte, pokud mají rodiče zájem, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte.
- Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, mohou kdykoliv vstoupit do třídy a zapojit se do hry svého dítěte.
- Projeví-li rodiče zájem, mají možnost spolupracovat při vytváření plánů a programu školy.

Záměr:

- Najít prostor pro prohloubení spolupráce s rodiči, hledat nové formy spolupráce.
- Zajistit co největší informovanost o dění v MŠ.

Společné akce pro rodiče s dětmi:

- Společné vítání nového školního roku
- Podzimní slavnosti
- Svatomartinský průvod
- Adventní odpoledne
- Maškarní karneval
- Besídka ke „Dni matek“
- Pohádkový les
- Rozloučení s předškoláky

Rodiče jsou o dění školy informováni formou webových stránek, nástěnek v šatnách a zejména pak osobním rozhovorem s učitelkami při ranním a odpoledním předávání dětí.

3.8. Spolupráce s ostatními organizacemi

Se základní školou:

- Zahájení školního roku
- Svatomartinský průvod
- Návštěva předškolních dětí v 1. třídě základní školy - „Den naruby“
- Přítomnost učitelky mateřské školy při zápisu dětí do 1. třídy
- „Koledování“ – zahájení adventu
- Společná oslava svátku „Tři králové“
- Masopustní veselice
- Velikonoční pomlázka
- Morena
- Den dětí

Se zřizovatelem:

- Zahájení školního roku s p. starostou
- Vystoupení dětí na „Vítání občánků“
- „Koledování“ – zahájení adventu u vánočního stromu v obci
- „Mikulášská pohádka“ v sále
- Vystoupení dětí na vánoční besídce v Domě s pečovatelskou službou
- Vystoupení dětí na velikonoční besídce v Domě s pečovatelskou službou
- Návštěva dětí na obecním úřadě s přáním, písničkami a dárečky při příležitosti oslav Vánoc, Tří králů, Masopustu a Velikonoc
- Oslavy Dne dětí a ukončení školního roku
- Přání seniorům v obci k významnému životnímu výročí
- Výzdoba vstupní haly Obecního úřadu pracemi dětí naší mateřské školy

4. Organizace vzdělávání

Provoz naší mateřské školy je celodenní a to od 6.00 hodin do 16.30 hodin. Přijímány jsou děti od tří let, po dohodě s ředitelem školy a vedoucí učitelkou je možné přijmout i děti dvouleté. Přijímací řízení probíhá v dubnu a jeho termín a podmínky jsou dostatečně předem zveřejněny na nástěnkách a internetových stránkách Základní školy a Mateřské školy Borek a na vývěskách Obecního úřadu.

Ve školce máme 3 třídy věkově smíšené – třídu Berušek, Motýlků a Koťátek. Vzdělávací činnosti probíhají obvykle rozděleny na dvě skupiny, s různým stupněm náročnosti. Velkou pozornost věnujeme předškolním dětem a dětem s odkladem školní docházky, se kterými je pracováno také individuálně podle doporučení odborníků.

Při nástupu dítěte je uplatňován individuální adaptační program. Rodiče se mohou spolu s dětmi účastnit všech akcí pořádaných mateřskou školou, ale také nás před nástupem do školky kdykoliv navštívit a přijít si pohrát, aby se dítě mohlo postupně seznámit s prostředím i ostatními dětmi a zaměstnanci.

Tabulka organizace dne:

06.00 – 08.15	Scházení dětí, hry a činnosti dle zájmu dětí, didakticky cílené činnosti ve skupinách i individuálně, jazykové chvílky, smyslové hry
08.15 – 09.00	Ranní cvičení, hygiena, svačina
09.00 – 11.30	Řízené činnosti, pobyt venku
11.30 – 12.10	Hygiena, oběd
12.10 – 14.00	Hygiena, odpočinek Náhradní nespací aktivity Individuální příprava předškolních dětí
14.00 – 14.30	Hygiena, odpolední svačina
14.30 – 16.30	Odpolední zájmové činnosti, pokračování v didakticky cílených činnostech, pobyt na školní zahradě

Pravidelné doplňkové aktivity:

Pondělí:	Hrátky s němčinou 07.30 – 08.15 (lichý týden)	Hrátky s němčinou 14.30 – 15.15 (sudý týden)T
Úterý:	Keramika 12.30 -14.00 (sudý týden)	
Středa:		
Čtvrtek:	Cvičení „Děti na startu“ 08.45 – 09.30, 09.30 – 10.15, 10.15 – 11.00	
Pátek:		

Nepravidelné doplňkové aktivity:

- Loutkové divadlo „Luk“
- Hudební divadlo „Bambini“
- Divadlo „Okýnko“
- Ekologické pořady „Cassiopeia“
- Plavecký výcvik
- Kurz bruslení
- Návštěva Planetária

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávání v naší mateřské škole je uskutečňováno dle vlastního vzdělávacího programu:

„At' je nám tu spolu hezky“

Základem pro tento program je Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

Program vychází z naší snahy vytvořit školku, kde nám všem bude spolu hezky.

Vize mateřské školy:

Chceme být školkou, do které chodí děti rádi, je otevřená, přátelská vůči rodičům, okolní komunitě a novým myšlenkám a přístupům.

Cíle a záměry ŠVP:

- Vytvořit pro všechny příjemné a přátelské prostředí.
- Rozvíjet dětská kamarádství a přátelství.
- Učit děti přijímat se navzájem, spolupracovat, pomáhat si, žít společně.
- Pomáhat dětem najít své místo mezi ostatními a plně prožívat svět kolem sebe.
- Vytvářet příležitosti k poznávání, přemýšlení a tvoření.
- Nabízet dětem dostatek volného pohybu.
- Vést děti k lásce k přírodě, k životu ve všech jeho formách.
- Umožnit dětem uplatňovat své názory a připomínky.
- Stát se otevřenou mateřskou školou nejenom pro rodiče, ale i pro veřejnost.

Pedagogické zásady naší práce:

- Respektujeme a vážíme si každého dítěte, s jeho individuálními a osobními potřebami.
- Uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte.
- Snažíme se nacházet kladné stránky dítěte, vyzvedáváme pozitivní stránky, dostatečně chválíme.
- Vědomosti a dovednosti předáváme dítěti prostřednictvím vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, používáme dostatek materiálů a pomůcek, volíme metody s přímou účastí dítěte (hry, projekty, dramatizace).
- Vytváříme pro děti prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, jsme důslední při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti dítěte. Dáváme dítěti možnost, aby se v adekvátních situacích demokraticky rozhodovaly, podporujeme schopnost vyjádřit svůj názor, obhájit se.
- Soustavně a cíleně se vzděláváme, rozvíjíme pedagogické dovednosti a komunikační schopnosti.
- Při práci s dětmi se snažíme volit takové činnosti, při kterých je zapojeno více smyslů (zrak, sluch, hmat, čich, chuť). Využíváme touhy dítěte po poznání a chuti se zúčastnit zajímavých činností, hledáme přitažlivé motivace.
- Zapamatujeme si 10% toho co slyšíme, 15% toho co vidíme, 20% toho co současně vidíme i slyšíme, 40% toho o čem diskutujeme, 80% toho co přímo zažijeme a 90% z toho co se pokoušíme naučit druhé. Tento poznatek nás vede k volbě optimálních metod a činností s dětmi.

Metody a formy vzdělávání:

Metody:

- prožitkové a interaktivní
- situační
- hra
- kooperativní učení
- komunitní kruh
- metoda pokusu a omylu
- efektivní způsob komunikace (podávání informací, sdělování, konstatování, popis, dvě slova, vyjádření vlastních potřeb, možnost volby, spoluúčast, aktivita)

Formy:

- individuální, skupinové nebo kolektivní
- volná hra, společné řízené činnosti, pohybové vyžití, společné akce, oslavy a slavnosti, kulturní představení, vycházky, výlety, společné akce s rodiči

Prostředky:

- hry, pohybové aktivity, praktické činnosti, tvořivá dramatika, divadlo, pozorování, experimentování, pokusy, práce s různými materiály, knihy

6. Vzdělávací obsah ŠVP

Každé dítě je vzděláváno v pěti základních oblastech. Obsah jednotlivých oblastí předškolního vzdělávání se prolíná, prostupuje, vzájemně se podmiňuje.

Oblasti předškolní vzdělávání

- **1. Dítě a jeho tělo - biologická oblast**
- **2. Dítě a jeho psychika - psychologická oblast**
- **3. Dítě a ten druhý - interpersonální oblast**
- **4. Dítě a společnost - sociálně kulturní oblast /**
- **5. Dítě a svět - environmentální oblast**

1. DÍTĚ A JEHO TĚLO

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit dítě sebeobslužným dovednostem a vést k zdravým životním návykům a postojům.

Specifické vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace pohybu, pohyblivosti, dýchání apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři "podoblasti":

- A. Jazyk a řeč
- B. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie
- C. Sebepojetí, city a vůle

A. Jazyk a řeč

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

B. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od

konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

C. Sebepojetí, city a vůle

Specifické vzdělávací cíle:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání,
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3. DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Specifické vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem,
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance,

- respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. DÍTĚ A SPOLEČNOST

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Specifické vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ve třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

5. DÍTĚ A SVĚT

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí (počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu) a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Specifické vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemi

Veškeré činnosti orientujeme k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí:

1. kompetence k učení,
2. kompetence k řešení problémů,
3. kompetence komunikativní,
4. kompetence sociální a personální,
5. kompetence činnostní a občanské.

A získalo tak předpoklady pro celoživotní vzdělávání (podrobně v RVP PV).

Funkční gramotnosti:

Oblast funkčních gramotností je zpracována v souvislosti s požadavky MŠMT. Problematika funkčních gramotností je v naší mateřské škole zařazena do oblasti vzdělávacího obsahu a klíčových kompetencí, ke kterým směřujeme děti všech věkových kategorií. Konkrétní činnosti směřující k rozvoji gramotnosti budou zaznamenány v týdenních plánech.

Předčtenářská gramotnost

Cílem naší MŠ je průběžně startovat, upevňovat a procvičovat dovednosti s přípravou na čtení a psaní. Pedagogové se zaměří na rozvoj předčtenářských dovedností dětí všech věkových kategorií. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti jazykového, literárního a grafomotorického charakteru. Dítě vedeme k tomu, aby umělo pojmenovat většinu toho čím je obklopeno, umělo své myšlenky – pocity – nálady formulovat do vět a vyslovovalo jasně a srozumitelně.

Předmatematická gramotnost

Cílem je podněcovat matematické představy dětí. Do vzdělávání budou zařazovány činnosti související s orientací v prostoru, matematickými představami a řešením problémových situací. Dítě vedeme k tomu, aby umělo rozlišovat znaky a detaily, kreslilo geometrické tvary, chápalo časové vztahy a umělo se orientovat v prostoru – v rovině - na ploše, chápalo základní matematické pojmy (více, méně, větší, před, za, čtverec, kruh, trojúhelník), mělo vytvořenou představu o číslech a číselných řadách, umělo předměty třídit – řadit – porovnávat.

Přírodovědná gramotnost

Cílem je podporovat rozvoj přírodovědné gramotnosti. Do vzdělávací práce budou zařazeny činnosti související s ochranou životního prostředí, enviromentální problematikou, zdravím člověka a řešením problémových situací. Dítě vedeme k tomu, aby umělo přijmout změnu a vyrovnat se s ní, mělo základní poznatky o světě lidí – přírody – kultury i techniky, mělo elementární povědomí o nutnosti ochrany přírody a znalo možnosti jak aktivně přírodu chránit, uvědomovalo si možnosti ohrožení svého zdraví.

Sociální gramotnost

Cílem je podpora rozvoje sociálních a společenských návyků, postojů a gramotnosti. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující sebeuvědomění, sebeovládání, kooperace ve skupině, respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů. Dítě vedeme k tomu, aby umělo respektovat předem domluvená pravidla, dokázalo se ovládnout a elementárně regulovat své chování, umělo vyjádřit svůj názor – souhlas – nesouhlas, dokázalo spolupracovat, uplatňovalo společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi, dokázalo při hře vyjednávat – kooperovat - dohodnout se – ustoupit – prosadit svůj názor, zařadit se do skupiny vrstevníků.

Informační gramotnost

Cílem je seznámit děti se základními informačními technikami a možnostmi jejich využití. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující práci s encyklopediemi, počítačem a aktivity související s předáváním informací pomocí pošty, telefonů. Dítě vedeme k tomu, aby vědělo, kde lze informaci vyhledat – knihy, počítač, internet, televize a jak je předat ústní formou.

Seznamování s cizím jazykem

Cílem je soustředit se u dětí na správnou výslovnost mateřského jazyka, plynulost řečového projevu a gramatickou správnost. Děti jsou vedeni k vědomí, že se lidé dorozumívají jinými jazyky, které se můžeme učit. K seznamování dětí s cizím jazykem přistupujeme individuálně.

Obsah vzdělávání je rozpracován do 5 integrovaných bloků, které vychází z přirozeného kontextu života předškolních dětí – čtyř ročních období, je dětem srozumitelný, užitečný a prakticky využitelný. Zaměření bloků je dostatečně široké a poskytuje tak dostatek zajímavých podnětů k činnostem, jsou dostatečně otevřené, aby práci učitelky nespojovaly a neomezovaly ani děti.

Učitelky si z nich tvoří své vlastní třídní programy, na základě kterých plánují činnosti s dětmi. Jednotlivé bloky mají vypsána témata, která se mohou doplňovat nebo vznikat nová podle zájmu dětí. Podle témat si vytvářejí učitelky svoje vlastní podtémata, která mohou libovolně pojmenovávat. Je zcela na učitelkách a dětech, kolik času jednotlivým tématům a podtématům věnují a jaké prostředky a formy zvolí k jejich naplnění. Důraz je kladen na prožitkové učení hrou.

1. Integrovaný blok

JÁ A MOJI KAMARÁDI MÁME SE MOC RÁDI

Časový rozvrh: přibližně 4 týdny

Charakteristika integrovaného bloku:

Naší hlavní snahou v tomto období bude vytvořit dětem příjemné a kamarádské prostředí, ve kterém se budou cítit dobře a bezpečně. Budeme se snažit děti zaujmout tak, aby pobyt v mateřské škole byl pro ně radostný, plný nových podnětů, zážitků a her.

Cíle a záměry:

- Seznámit děti s prostředím mateřské školy, naučit se v těchto prostorách pohybovat, znát svoji značku.
- Poznávat nové kamarády a všechny dospělé, kteří o děti pečují, vnímat své místo ve třídě.
- Seznamovat se s hračkami.
- Osvojovat si zásady našeho společného soužití, komunikace a spolu s dětmi vytvořit společná pravidla vzájemných vztahů, kterými se budeme řídit v každodenním vzájemném styku.
- Vést děti ke vzájemné spolupráci, respektování jeden druhého, k samostatnému rozhodování a odpovědnosti, k ohleduplnosti, k vědomí, že každý tu má svoje práva i povinnosti.
- Pěstovat hygienické návyky a dbát na jejich upevňování.
- Podpořit rozvoj tvořivosti a fantazie dětí výtvarnými a hudebními činnostmi, vyjádřit své pocity a nálady řečovými a jinými činnostmi.

- Seznámit děti s prostředím školní zahrady a přilehlého lesa, seznámit s pravidly bezpečného chování na zahradě i v lese.
- Sledovat změny v přírodě v období babího léta.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Bezpečně se orientovat v prostředí mateřské školy, poznat svojí značku.
- Navazovat kontakt a komunikovat se zaměstnanci školy a dětmi ve třídě.
- Naučit se zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami a pomůckami.
- Uplatňovat základní pravidla společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc apod.)
- Respektovat potřeby jiného dítěte – dělit s ním o hračky, pomůcky, pamlsky ...
- Uvědomit si svou samostatnost, mít vlastní názory a postoje a umět je vyjádřit.
- Respektovat pravidla chování, která si děti s učitelkami ve třídě společně stanovily a nakreslily (uklidit hračky na své místo, šetrně s nimi zacházet, neběhat tam, kde je to nebezpečné, půjčovat si hračky, rozdělit se, brát ohled na kamaráda, nabídnout mu pomoc, uposlechnout pokyn apod.)
- Spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem.
- Uvědomit si, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Zvládnout základní osobní hygienu, připravit se ke stolování a samostatně jíst, oblékat se, svlékat, obouvat a uklidit věci na svou značku.
- Zachytit a vyjádřit své prožitky výtvarně, hudebně - pohybovou improvizací a hrou na tělo.
- Přednést jednoduchou báseň, říkanku, zazpívat písničku.
- Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí na procházce, v lese a na zahradě.
- Vnímat krásu babího léta.

Činnosti:

- praktické seznámení s prostředím mateřské školy
- aktivity podporující sbližování dětí a posilování kamarádských vztahů
- hry a činnosti, které navozují radostnou atmosféru ve třídě, vedou k ohleduplnosti ke druhému, ochotě se rozdělit, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- spontánní hry, námětové hry, pohybové hry, zdravotní a relaxační cvičení
- výtvarné a dramatické ztvárnění prožitků v mateřské škole
- říkadla a básně k tématu
- zpěv známých písní, nácvik nových, rytmické hry.
- divadelní představení
- praktické poznávání nejbližšího okolí
- pozorování přírody v období babího léta

Témata:

- Seznámení s prostory MŠ a kamarády
- Moje rodina
- Pravidla třídy

Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení**
získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- **kompetence k řešení problémů**
všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivaci k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- **kompetence komunikativní**
v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- **kompetence sociální a personální**
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- **kompetence činnostní a občanské**
svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

2. Integrovaný blok

MALÍŘ PODZIM ČARUJE, BARVIČKAMI MALUJE

Časový rozvrh: přibližně 8 týdnů

Charakteristika integrovaného bloku:

Podzimní blok úzce souvisí s přírodou a protože k ní máme velice blízko, nabízí se nám možnost přímého pozorování změn v podzimní přírodě. Budeme se zabývat barvami, tvary listů, plodů a darů přírody, sklizní ovoce a zeleniny, výlovy rybníků, zvířaty a jejich ukládáním k zimnímu spánku.

Cíle a záměry:

- Maximální podpora vytváření kladného vztahu k přírodě a jejím zákonitostem.
- Osvojit si jednoduché poznatky o přírodě a jejích proměnách.
- Vnímat přírodu, která nás obklopuje, rozvíjet v dětech pocit sounáležitosti s ní a naučit se jí chránit.
- Blíže seznámit děti s ekosystémem les, se zvířaty a rostlinami, které v lese žijí.
- Vnímat krásu podzimních barev.
- Rozvíjet pracovní zručnosti s přírodním materiálem.
- Poznat zeleninu a ovoce podle vzhledu, chuti, vůně a podle hmatu.
- Objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Vnímat krásy podzimu a detaily podzimní přírody.
- Uvědomit si, jak je příroda mocná, co všechno umí, jak je barevná a voňavá.
- Všimnout si změn, ke kterým v přírodě na podzim dochází.
- Vytvořit si povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.
- Uvědomit si, že svým chováním životní prostředí ovlivňuje, důležitá je úcta k přírodě.
- Vnímat les se zvířaty a rostlinami, které v lese žijí.
- Chovat se správně v lese, chápat význam lesa pro člověka, poznat některé stromy, rostliny a zvířata v lese.
- Poznat barvy podzimu, rozvíjet představy odstínů barev, zachycovat barvy pohybem, malbou a slovy.
- Tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály.
- Rozlišit a správně pojmenovat známé druhy ovoce a zeleniny.

- Znat význam ovoce a zeleniny pro naše zdraví, uplatnění v jídelníčku, popsat druhy zpracování.

Činnosti:

- vycházky do přírody
- poznávání stromů listnatých a jehličnatých
- praktické seznamování s některými druhy ptáků a lesní zvěře
- pozorování práce v zahradách a na polích
- sběr přírodnin, tvoření a hry s nimi
- výroba a pouštění draků
- návštěva výlovu rybníka
- zdolávání přírodních překážek v terénu
- nácvik básní a písní k tématu
- vyprávění, rozhovory vyprávění zážitků a příběhů
- námětové hry, námětové a společenské hry
- ochutnávka ovoce a zeleniny
- soutěž mezi třídami „o nejhezčího draka“

Témata:

- Barvy podzimu
- Dary podzimu
- Na poli
- Na zahradě
- V lese
- Výlov rybníka
- Co umí vítr a déšť
- Draci a dráčky

Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení**
získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- **kompetence k řešení problémů**
všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- **kompetence komunikativní**
v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- **kompetence sociální a personální**

samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

- **kompetence činnostní a občanské**
svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

3. Integrovaný blok

BÍLÁ PANÍ ZIMA JEDE, RADOSTI NÁM PLNO VEZE

Časový rozvrh: přibližně 12 týdnů

Charakteristika integrovaného bloku:

Toto období je plné kouzelné atmosféry.

Maximálně využijeme kouzelnou atmosféru období čertů a Mikuláše a adventního času k posílení mezilidských vztahů, pro rozhovory na téma rodina, oživení tradic a lidových zvyků, poslech koled a tvoření dárečků. Nebude chybět ani pečení vánočního cukroví.

Navštívíme ZŠ, podíváme se na svoje kamarády a společně si zahrajeme na školu. Poslechneme si pohádky a na závěr tohoto bloku oslavíme Masopust. Vyrobíme společně masky, vyzdobíme třídy a pustíme se do karnevalového reje.

Cíle a záměry:

- Přirozeným způsobem a na základě prožitků seznámit děti s vánočními tradicemi a zvyky.
- Společně radostně prožívat vánoční čas.
- Rozvíjet řečové a jazykové schopnosti, posilovat kultivovaný projev dětí.
- Aktivně děti zapojit do výzdoby třídy.
- Podpořit rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání, posílit citové vztahy ke svým nejbližším.
- Rozvinout manipulační dovednosti u dětí při výrobě přáníček, dárečků i při pečení cukroví.
- Vnímat krásu přírody v zimě.
- Seznámit s masopustem.
- Poznat vlastnosti zimního počasí, sněhu a ledu a přitom používat všechny smysly.
- Přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti dětí při hrách na sněhu, posilovat a otužovat tělesný rozvoj. Vysvětlit si zásady bezpečného chování při pohybu na sněhu a ledu.

- Vést děti k péči o své zdraví, uvědomění si vlastního těla.
- Prostřednictvím pohádkových příběhů u dětí podněcovat představivost, rozvíjet fantazii, vyjadřování a řeč dítěte.
- Probudit u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit, schopnost vcítit se do pocitů jiných.
- Radostně a za účasti rodičů připravit a prožít karneval.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Prožít vánoční atmosféru, vnímat lidové tradice a zvyky.
- Připravovat sváteční aktivity – vyrábět dárky, péct cukroví, zdobit stromeček ...
- Přednést a zazpívat písničky a básničky s vánoční tematikou.
- Využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí.
- Mít povědomí o důležitých lidských hodnotách, jako je úcta, pokora, obdarování, lidské souznění, láska k člověku. Zažít radost ze společně sdíleného.
- Osvojovat si pracovní dovednosti a zdokonalovat jemnou motoriku.
- Vnímat lidové tradice, slavit svátky zimy – Vánoce, Tři králové, Masopust.
- Znát vlastnosti sněhu a ledu.
- Vytvořit si pozitivní vztah k zimním sportům a sportování vůbec.
- Dodržovat bezpečnost a domluvená pravidla při zimním sportování a při pohybu na sněhu a ledu.
- Znát pohádkové postavy, rozeznat rozdíl mezi dobrem a zlem
- Umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, lásku, strach, spokojenost, odmítání).
- Podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou, radostně prožívat oslavy zimy.

Navrhované činnosti:

- svatomartinské vystoupení a lampiónový průvod
- návštěva čerta a mikuláše v mateřské škole – básně a písňe pro mikuláše
- seznámení s vánočními tradicemi a zvyky
- poslech vánočních příběhů s vánoční tematikou a jejich dramatizace (cesta do betléma)
- výzdoba třídy, vánoční úklid hraček
- pečení vánočního cukroví
- říkadla a básničky s vánoční tematikou, koledy
- vánoční nadílka – objevování nových hraček pod stromečkem
- pokusy se sněhem, pozorování vloček lupou
- sáňkování, bobování, klouzání, hry na sněhu a se sněhem

- krmení zvířat na podzim nasbíranými plody, výroba lojové koule pro ptáčky
- hudební hrátky – hudebně a pohybově vyjádřit rozmary zimního počasí (zvonivý zvuk rampouchů, vánice ...)
- námětové hry „na školu“
- návštěva základní školy před zápisem
- poslech pohádek a příběhů podle výběru dětí a podle výběru učitelky
- vyprávění pohádek podle obrázků
- dramatizace jednoduchých pohádek
- sluchové vnímání slov
- rytmizace slov a sousloví
- karneval, nápodoba pohádkových postav
- divadelní představení s vánoční tematikou

Témata:

- Sv. Martin
- Adventní čas
- Mikuláš, čerti a andělé
- Tradice vánoc
- Zimní počasí
- Zimní hry a sporty
- Oblékání v zimě
- Půjdu k zápisu
- Karneval
- Masopust
- Moje tělo a zdraví
- Z pohádky do pohádky
- Já a kniha
- Časové pojmy

Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení**
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- **kompetence k řešení problémů**
problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- **kompetence komunikativní**

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- **kompetence sociální a personální**
dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- **kompetence činnostní a občanské**
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

4. Integrovaný blok

JARO UŽ SE SMĚJE, SLUNÍČKO NÁS HŘEJE

Časový rozvrh: přibližně 12 týdnů

Charakteristika integrovaného bloku:

Zima se s námi loučí, je stále více sluníčka, prodlužuje se den. Příroda se probouzí a chystá pro nás spoustu kouzel – pod zbytky sněhu začíná nový život, první jarní květiny netrpělivě vystrkují listy a chlubí se svými květy, semínka se mění na rostliny, z pupenů na větvích raší nové listy a rozvíjí se poupata. Z vajíček se líhnou ptáčata, lesní pelíšky i dvory se hemží mládřaty, housenky se budou měnit na motýly, larvy na brouky. Jarní kouzla nás lákají ven.

Cíle a záměry:

- Při pozorování jarní přírody rozvinout další poznatky a dovednosti v souvislosti s daným ročním obdobím.
- Všimnout si nového života v přírodě.
- Posílit dětskou zvědavost, zájem dětí a radost z objevování.
- Seznamovat se světem rostlin, experimentovat s rostlinami.
- Vyhledávat v přírodě rostliny a živočichy a pojmenovávat je s použitím encyklopedií.
- Přenášet pohybové činnosti do přírody a tak přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti dětí.
- Zajímat se o vše živé, co se vyvíjí, roste a co je v pohybu.
- Seznámit děti s domácími a hospodářskými zvířaty a jejich mládřaty.
- Být citlivý k živé i neživé přírodě.
- Připravit besídku ke dni matek.
- Prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny.

- Pomocí říkadelských pro maminky procvičit a zdokonalit výslovnost a kultivovaný projev.
- Výtvarně zpracovat prožitky.
- Poznávat naši planetu zemi, slunce, měsíc, hvězdy, vesmír.
- Seznámit děti s dopravou a bezpečností na silnici.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Vysvětlit běžné změny a dění v jarní přírodě (počasí, roční období) a vědět, jak se jim člověk přizpůsobuje a jaký mají na něho vliv.
- Pochopit význam a přínos jara ve smyslu „nového zrození“ (fauna, flóra), vnímat nový, počínající život (vejíčko, larva, zárodek, kukla).
- Zkoumat, pátrat, rozvíjet vlastní fantazii, zúročit vlastní zkušenost.
- Znat základní podmínky, které potřebují rostliny k růstu, umět pojmenovat některé zahradní, luční a pokojové květiny.
- Používat encyklopedie a atlasy k poznávání.
- Pohybovat v přírodním terénu.
- Pomáhat pečovat o vše živé i neživé v přírodě
- Umět poznat, pojmenovat a rozlišit domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata.
- Vážít si života ve všech jeho formách
- Starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, upozorňovat na škodlivé jevy a nepořádek, spolupodílet se na jejich odstraňování a vědět proč to děláme.
- Připravit slavnost pro maminku.
- Vyjádřit pozitivní city ke členům rodiny.
- Samostatně přednést báseň, říkadlo, rozpočítadlo, pohádku, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu.
- Vnímat lidové tradice, slavit svátky jara.
- Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- poznat, co je znázorněno na mapě a glóbu, vědět, že na Zemi žijí lidé různých ras.
- Poznat a pojmenovat dopravní prostředky, kde se pohybují a kdo je řídí, dodržovat pravidla chování na ulici.
- Uvědomovat si nebezpečí v souvislosti se silničním provozem, vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc.

Činnosti:

- pozorování přírody – typické jarní znaky – růst trávy, vůně květin, život včel, motýlů ...
- pozorování nového života v lese
- pokusy – klíčení semen

- péče o školní zahradu, truhlíky s květinami
- prohlížení knih, obrázků a encyklopedií
- jarní výzdoba
- písně, básně a tanečky motivované jarem
- výtvarné vyjádření prožitků
- smyslové hry, didaktické hry, konstruktivní činnosti
- pohybové hry k tématu
- barvení a zdobení kraslic
- příprava vystoupení ke Dni matek
- výroba dárků pro maminky a babičky
- námětové hry - rodina, maminka, staráme se o miminko
- námětové hry ze světa dospělých lidí a jejich práce
- návštěva Jihotvaru
- pálení Moreny
- tvořivé hry z písku
- dopravní hry
- dopravní soutěž na parkovišti
- návštěva planetária

Témata:

- Přichází jaro
- Zvířata, mláďata
- Doprava, bezpečnost na silnici, jak cestujeme
- Žiji na planetě Zemi
- Vesmír
- Maminka má svátek
- Moje rodina
- Práce dospělých
- Velikonoce
- Květy kolem nás
- Stromy a keře
- Koloběh vody v přírodě

Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení**
 má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje
 o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění
 v prostředí, ve kterém žije
- **kompetence k řešení problémů**

řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- **kompetence komunikativní**
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- **kompetence sociální a personální**
uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- **kompetence činnostní a občanské**
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

5. integrovaný blok

LÉTO VOLÁ PRÁZDNINY, V LESE ROSTOU BORŮVKY A MALINY

Časový rozvrh: přibližně 9 týdnů

Charakteristika tématu:

Konec školního roku nám přinese mnoho zábavy a radosti. Oslavíme Den dětí, pojedeme na výlet, rozloučíme se školáky. Letní období nám umožní veškerou činnost přenášet do zahrady a užívat si sluníčka a přírody. Společnými prožitky posílíme zvědavost a zájem a radost z objevování.

Záměry a cíle:

- Většinu činností přenést do přírody.
- Pokračovat v poznávání přírody.
- Vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky. (výtvarnými, hudebními, pohybovými, řečovými ...).
- Vést děti k takovému chování, aby neohrožovaly své zdraví i zdraví a bezpečnost druhých.
- Znat možná nebezpečí a způsoby, jak se chránit a kam se obrátit o pomoc.
- Chodit a běhat v nerovném terénu.
- Dodržovat pravidla chování v přírodě
- Pohybovat se bezpečně a dle pokynů učitelky na průlezkách.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Užít si volnosti a pohody letních dnů.

- Vyhledávat, pojmenovat a vysvětlit běžné změny a dění v letní přírodě (květiny, hmyz, počasí).
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
- Pohybovat se v různém prostředí (písek, voda, po zvýšené ploše, mezi překážkami ...)
- Zachytit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací.
- Uvědomit si nebezpečí, se kterým se mohou setkat při letních hrách a aktivitách (utonutí, spáleniny, bodnutí hmyzem, úrazy a pády).

Činnosti:

- hry s pískem a vodou
- hry na průlezkách
- vycházky do lesa, sběr lesních plodů
- sestavování obrázků z přírodnin
- malování v přírodě
- opakování básní a písní
- námětové hry dle výběru dětí
- školní výlet
- rozloučení s předškoláky

Témata:

- Jedeme na výlet
- Den dětí
- Loučíme se s kamarády
- Les je plný lesních plodů
- Poznáváme ekosystémy (les, louka, pole, zahrada)

Očekávané výstupy v úrovni klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení**
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- **kompetence k řešení problémů**
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- **kompetence komunikativní**
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- **kompetence sociální a personální**
spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

- **kompetence činnostní a občanské**
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

7. EVALUACE

Evaluace je proces vyhodnocování vzdělávacích činností, situací, podmínek i výsledků vzdělávání.

Přináší informace o naplňování cílů a záměrů školy, ověřuje, jaké jsou podmínky školy pro vlastní vzdělávací proces, co je pozitivem a co je negativem.

7.1 Vlastní hodnocení MŠ (autoevaluace)

Z hlediska komplexnosti sledujeme:

- soulad ŠVP (TVP) s RVP PV
- plnění cílů ŠVP (TVP)
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- práci učitelů (včetně jejich sebereflexe)
- výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)
- kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV

Velký důraz klademe na sledování vzdělávacích pokroků dětí.

Vzdělávání dětí sledujeme systematicky a to průběžně nebo opakovaně ve vymezených časových etapách, při běžných činnostech a nejrůznějších přirozených situacích.

Vždy hodnotíme individuální vzdělávací pokroky každého dítěte a navzájem děti neporovnáváme. Každé z dětí má svůj záznamový vývojový arch (portfolio) který je doplněn o výtvary dětí a jiné materiály. Záznamy provádí učitelka 1 - 2x ročně, v případě potřeby častěji. Je to důvěrný dokument, který slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům.

7.2 Metody a postupy

- pozorování
- hospitace
- rozhovor, diskuze, pedagogické porady
- brainstorming
- analýza dokumentů
- analýza porfolia dítěte
- dotazník
- anketa
- záznamové a hodnotící listy

- SWOT analýza